

مصوب پانصد و شصتمین جلسه مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه

نظر به تأکید مقام معظم رهبری در استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت‌های علمی نخبگان در راستای توسعه کشور و لزوم حرکت انقلابی در مسیر رفع موانع و مشکلات تولید دانش و جنبش نرم‌افزاری در جلسه دیدار برخی از نخبگان علمی کشور با ایشان در مهر ماه ۱۳۸۳، بنیاد ملی نخبگان کشور با اساسنامه‌ای به شرح ذیل تشکیل می‌گردد:

فصل اول: کلیات

ماده (۱) نام:

نام بنیاد عبارت است از بنیاد ملی نخبگان کشور که از این پس در این اساسنامه به اختصار «بنیاد» نامیده می‌شود.

ماده (۲) هدف:

هدف از تأسیس بنیاد، عبارت است از برنامه‌ریزی و سیاستگذاری برای شناسایی، هدایت، حمایت مادی و معنوی نخبگان، جذب، حفظ و بکارگیری و پشتیبانی از آنان در راستای ارتقاء تولید علم، فناوری و توسعه علمی و متوازن کشور و احراز جایگاه برتر علمی، فناوری و اقتصادی در منطقه براساس سند چشم‌انداز کشور در افق ۱۴۰۴.

ماده (۳) وظایف:

۱- سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای:

الف - پشتیبانی مادی و معنوی از نخبگان کشور

ب - شناسایی، هدایت و حمایت نخبگان به منظور ارتقاء تولید علم در کشور

- ج - کشف، جذب و پرورش استعدادها و حمایت از شخصیت‌های جامع‌الشرایط علمی
- د - حمایت از نخبگان برای انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و کارآفرینی
- ۲- ایجاد هماهنگی میان سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با نخبگان و نظارت بر فعالیتهای مربوط به آنان در جهت اجرای سیاستها و برنامه‌های مصوب
- ۳- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای دسترسی محققان و نخبگان به تحقیقات جهانی و انتقال فناوریهای جدید به کشور در راستای تحقق اهداف توسعه علمی و متوازن کشور
- ۴- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای حضور نخبگان در همایش‌های علمی در داخل و خارج کشور
- ۵- تشکیل شبکه جهانی ویژه نخبگان ایرانی در داخل و خارج از کشور

ماده (۴) تعریف نخبه و احراز نخبگی:

نخبه: به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می‌شود که اثر گذاری وی در تولید علم، هنر و فناوری کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و متوازن کشور گردد. احراز نخبگی افراد براساس آیین نامه پیشنهادی هیئت امناء و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

ماده (۵) شکل حقوقی

بنیاد دارای شخصیت حقوقی مستقل است و بصورت مؤسسه دولتی و منحصرأ براساس مقررات این اساسنامه تحت نظر رئیس جمهور اداره می‌شود. رئیس بنیاد معاون رئیس جمهور است

فصل دوم: ارکان

ماده (۶) ارکان

بنیاد دارای ارکان زیر می‌باشد:

- ۱- هیأت امناء

۲- رئیس بنیاد

۳- شورای نخبگان

ماده (۷) هیأت امناء

هیأت امناء عالیترین مرجع بنیاد در زمینه سیاستگذاری و تصمیم گیری و دارای کلیه اختیارات قانونی در حدود اهداف و وظایف بنیاد و اداره امور آن می باشد. ریاست هیأت امناء با رئیس جمهوری اسلامی ایران می باشد.

ماده (۸) ترکیب هیأت امناء

الف: اعضای حقوقی

۱- رئیس جمهور (رئیس هیئت امناء)

۲- معاون اول رئیس جمهور

۳- معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد

۴- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی

۵- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۶- وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی

۷- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۸- وزیر آموزش و پرورش

۹- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

۱۰- رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی

۱۱- رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

۱۲- رئیس جهاد دانشگاهی

۱۳- رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

تبصره ۱- برای پیشبرد اهداف بنیاد، قائم مقام رئیس بنیاد طبق ضوابط تصویب شده توسط هیأت امناء و با رعایت شرایط مندرج در ماده ۱۰ اساسنامه منصوب می شود.

تبصره ۲- احکام اعضای فوق الذکر توسط رئیس هیئت امناء صادر خواهد شد.

ب : اعضای حقیقی

نه نفر از شخصیت‌های خبره و نخبه علمی کشور به عنوان اعضای حقیقی که دو نفر از آنها از علمای برجسته حوزه‌های علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم و دو نفر از بانوان نخبه علمی کشور می‌باشند. تبصره ۳- احکام اعضای فوق الذکر به پیشنهاد رئیس بنیاد و با حکم رئیس هیئت امناء صادر خواهد شد.

ماده ۹) وظایف هیأت امناء

- ۱- تعیین سیاست‌ها و برنامه‌ها و خط مشی فعالیت‌های بنیاد
 - ۲- تصویب سیاستها و برنامه‌های لازم در ارتباط با نخبگان که توسط رئیس جمهور ابلاغ می‌شود.
 - ۳- سیاستگذاری و تصمیم گیری کلان در خصوص نخبگان و تصویب آیین نامه های داخلی و اجرایی بنیاد
 - ۴- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای رییس بنیاد و یا پیشنهادهایی که از جانب حداقل یک سوم از اعضاء هیئت امناء ارائه شده باشد.
 - ۵- تصویب نمودار سازمانی و پست‌های مورد نیاز بنیاد
 - ۶- تصویب بودجه و ترازنامه سالیانه بنیاد
 - ۷- تصویب آیین نامه‌های نحوه ارائه کمک‌های مادی و معنوی بنیاد به نخبگان .
 - ۸- ایجاد هماهنگی بین دستگاهها، مراکز و نهادهایی که متولی امور نخبگان می‌باشند.
 - ۹- پیشنهاد ادغام مؤسسات و واحدهای سازمانی دستگاههای اجرایی که در رابطه با امور نخبگان فعالیت می‌نمایند به مراجع قانونی ذی ربط جهت تصویب.
 - ۱۰- تصویب اساسنامه صندوق‌های حمایتی در ارتباط با نخبگان علمی و دانشمندان و پژوهشگران
 - ۱۱- تصویب آیین نامه جذب و بکارگیری نخبگان علمی کشور و نحوه ارائه کمک‌های مادی و معنوی به آنان
 - ۱۲- تصویب آیین نامه‌ها و مقررات مورد نیاز بنیاد
 - ۱۳- بررسی و اتخاذ تصمیم در اموری که از سوی رئیس هیأت امناء یا رئیس بنیاد در دستور کار هیأت امناء قرار می‌گیرد و در راستای تحقق اهداف و انجام وظایف بنیاد است.
 - ۱۴- پیشنهاد اصلاح و یا تغییر اساسنامه به شورای عالی انقلاب فرهنگی
 - ۱۵- بررسی و تصویب کلیه ضوابط پیشنهادی از سوی شورای نخبگان
- تبصره ۱) جلسات عادی هیأت امناء سالی دوبار به پیشنهاد رییس بنیاد تشکیل می‌شود. هر جلسه با حضور

حداقل دو سوم از اعضا هیئت امناء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با رأی موافق اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر می‌باشد .

تبصره ۲) جلسات فوق العاده هیأت امناء برحسب ضرورت با پیشنهاد رئیس بنیاد و یا رئیس هیأت امناء تشکیل می‌شود.

تبصره ۳) ایجاد هرگونه مؤسسه در ارتباط با نخبگان با تأیید بنیاد به تصویب مراجع قانونی ذی ربط می‌رسد.

ماده ۱۰) رییس بنیاد

رییس بنیاد (معاون اول رئیس جمهور) بالاترین مقام اجرایی بنیاد است. قائم مقام رئیس بنیاد از میان اعضای هیأت علمی و واجد شرایط زیر انتخاب می‌شود:

- ۱- دارای توانمندی علمی، پژوهشی و اجرایی در امور مربوط به نخبگان باشد.
 - ۲- دارای سوابق علمی و اجرایی درخشان بوده و آشنا با جامعه نخبگان و نیازهای علمی آنان باشد.
 - ۳- آشنا به معیارهای استاندارد بین المللی و سازوکارهای بنیادهای نخبه پرور جهان باشد.
 - ۴- نسبت به نظام‌های علمی، اداری، مالی، اقتصادی و برنامه‌ریزی و مدیریت کشور اشراف داشته باشد.
- تبصره) ریاست بنیاد و قائم مقام ایشان به عنوان سمت آموزشی و پژوهشی محسوب می‌شود.

ماده ۱۱) الف - وظایف رییس بنیاد

- ۱- اجرای کلیه مصوبات هیأت امناء
- ۲- اداره و هدایت امور بنیاد و نظارت بر حسن اجرای فعالیت‌های آن در چارچوب اساسنامه، ضوابط و مقررات مصوب هیأت امناء
- ۳- اداره شورای نخبگان
- ۴- تأمین ساز و کار لازم جهت عملیاتی کردن ایده‌های نخبگان
- ۵- هماهنگی و هدایت مراکز علمی، اجرایی، تولیدی، خدماتی (دولتی و غیردولتی) برای جذب و بکارگیری نخبگان کشور
- ۶- پیشنهاد اصلاح و یا تغییر در مواد اساسنامه به هیأت امناء و پس از تأیید هیئت امناء جهت تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۷- برنامه‌ریزی برای تقویت روحیه و انگیزه‌های دینی، اخلاقی و ملی نخبگان در جهت خدمت به کشور

- ۸- ارائه گزارش سالانه از فعالیتهای بنیاد به شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۹- اطلاع رسانی مناسب و سالیانه به افکار عمومی در مورد فعالیتهای بنیاد
- ۱۰- نصب و عزل کارکنان بنیاد، تعیین حقوق و دستمزد آنان طبق مقررات و آئین نامه استخدامی بنیاد که به تصویب هیأت امناء می‌رسد.
- ۱۱- حفظ و حراست اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول بنیاد
- ۱۲- تهیه گزارش عملکرد سالانه بنیاد و ارائه آن به هیأت امناء برای بررسی
- ۱۳- نمایندگی بنیاد در کلیه مراجع اداری و قضایی با حق توکیل به غیر برای استیفای حقوق بنیاد در حدود مقررات
- ۱۴- ارائه ترازنامه و صورت منابع و مصارف ترکیبی سالانه هیأت امناء برای تصویب

ماده ۱۲) شورای نخبگان

شورای نخبگان شورای علمی بنیاد است که ترکیب اعضای آن متشکل از رئیس بنیاد (رئیس شورا)، قائم مقام و معاونان بنیاد و ۷ نفر عضو اصلی می‌باشد که از میان نخبگان با پیشنهاد هیأت امناء و تأیید رئیس هیأت امناء و حکم رئیس بنیاد به مدت ۵ سال منصوب می‌گردند. شرایط و ویژگی اعضای شورای نخبگان و وظایف آن توسط هیئت امناء تعیین می‌گردد.

فصل سوم: امور مالی و اداری

ماده ۱۳

بودجه بنیاد از محل کمک‌های پیش بینی شده در ردیف‌های بودجه سالیانه کل کشور و کمک‌ها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی تأمین می‌شود.

تبصره ۱) بنیاد می‌تواند از محل منافع حاصل از تمامی موقوفات در نظر گرفته شده برای امور نخبگان برای برنامه‌های حمایتی و هدایتی خود استفاده نماید.

تبصره ۲) دستگاههای اجرایی می‌توانند در قالب مقررات قانونی مورد عمل قسمتی از اعتبارات سالیانه خود را جهت کمک به بنیاد اختصاص دهند.

ماده ۱۴

بنیاد نخبگان براساس آیین نامه‌ها و مقررات اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خاص مصوب هیئت امناء مربوط که به تأیید رئیس هیئت امناء می‌رسد، بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی، قانون استخدام کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی، اداری، مالی و استخدامی اداره خواهد شد.

فصل چهارم: مقررات متفرقه

ماده ۱۵

محل اصلی بنیاد در تهران است و علاوه بر آن با تصویب هیأت امناء می‌تواند نمایندگی‌هایی در داخل و یا خارج از کشور داشته باشد.

ماده ۱۶

اموال منقول و غیرمنقول و حقوق و سایر امکانات بنیاد متعلق به دولت است که در صورت انحلال بنیاد به نهاد ریاست جمهوری تحویل خواهد شد.

اساسنامه فوق مشتمل بر یک مقدمه، ۴ فصل، ۱۶ ماده و ۹ تبصره در جلسه ۵۶۲ مورخ ۸۴/۳/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید